

รายงานผลโครงการสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก
ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ
เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
ต่อโครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน”

ดำเนินการโดย
ดร.นพดล กรรณิกา
นายกิตติศักดิ์ ปัญจชัย
บริษัท ซูเปอร์โพล จำกัด

สำหรับ
ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตราชวิถี

(สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ผลการสำรวจฉบับนี้ เป็นผลสำรวจเรื่อง การรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ หมออนามัย ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อโครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ยุคใหม่ ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน กรณีศึกษาตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ หมออนามัย ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั่วประเทศ” จำนวน อสม. รวมทั้งสิ้น 3,668 ตัวอย่าง และจำนวนเจ้าหน้าที่ รพ.สต. รวมทั้งสิ้น 1,030 ตัวอย่าง โดยผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สุ่มจากบัญชีรายชื่อที่ได้จากประธาน อสม. จังหวัด และบัญชีฐานข้อมูลรายชื่อ อสม. ทั่วประเทศ ดำเนินโครงการระหว่าง วันที่ 15 - 25 เมษายน 2560 ที่ผ่านมา

ประเด็นสำคัญที่ค้นพบคือ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 รู้จักโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ยุคใหม่ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม. ที่เป็นชายส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.3 รู้จักโครงการฯ ซึ่งมากกว่า อสม. ที่เป็นหญิงที่รู้จักโครงการฯ ร้อยละ 82.0 โดยตัวอย่างส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 88.2 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม. ชาย ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.4 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งมากกว่า อสม. หญิง ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อยู่ร้อยละ 86.3

นอกจากนี้ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.8 ระบุเคยรู้จักโครงการฯ และเคยชวนคนสูบบุหรี่ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม. ชาย ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.3 รู้จักโครงการฯ และเคยชวนคนสูบบุหรี่ ในขณะที่ตัวอย่าง อสม. หญิง ร้อยละ 85.5 รู้จักโครงการฯ และเคยชวนคนสูบบุหรี่

ที่น่าพิจารณาคือ ค่าเฉลี่ยของคนที่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อยู่ที่ 4.3 คน ในขณะที่ อสม. หญิง อยู่ที่ 2.0 โดยผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.00$) และเป็นค่าคำนวณเฉพาะรายที่ตอบว่า ชวนคนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จไม่เกิน 60 ราย และเหตุผล คือ ตัดกรณีที่ตอบว่าชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จมากกว่า 60 รายขึ้นไป ซึ่งน่าจะเป็น Outlier ออกไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ และ ความยินดีเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า ตัวอย่าง อสม. ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 รับรู้โครงการฯ และเมื่อรับรู้แล้วส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.1 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ โดยมีช่วง 95% CI อยู่ระหว่าง 93.3 – 95.0 และมีเพียงร้อยละ 5.0 ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างร้อยละ 15.3 ไม่รับรู้โครงการฯ และเมื่อไม่รับรู้โครงการฯ นี้ สัดส่วนของผู้ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อยู่ที่ร้อยละ 58.4 โดยมีช่วง 95% CI อยู่ระหว่าง 54.1 – 62.6 ร้อยละ 41.6 ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ

ที่น่าสนใจคือ ความเชื่อมโยงระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของตัวอย่าง อสม. กับ ความยินดีเข้าร่วมโครงการฯ จำแนกตามเพศ พบประเด็นสำคัญคือ ตัวอย่าง อสม. ชาย ที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้ว มีอยู่ร้อยละ 10.8 ในขณะที่ หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.7 แต่ตัวอย่าง อสม. ที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้ว

กลุ่มนี้ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.9 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งแตกต่างไปจาก ตัวอย่าง อสม. ชาย ที่ยังคงสูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 6.1 ในขณะที่ หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.6 โดยตัวอย่างที่สูบบุหรี่ประจำทุกวันในปัจจุบันนี้ ร้อยละ 76.1 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ

อย่างไรก็ตาม ที่น่าพิจารณาคือ ผลสำรวจยังพบอีกว่า ตัวอย่าง อสม. จำนวนมากหรือร้อยละ 45.2 ยังไม่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ แต่ประมาณ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 33.0 สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จอยู่ระหว่าง 1 – 10 ราย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.5 รายต่อ 1 อสม.

เมื่อพิจารณาผลสำรวจในประเด็นสำคัญที่สอบถาม ตัวอย่าง “หมออนามัย” รพ.สต. พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.6 รู้จักโครงการฯ และเมื่อจำแนกตามเพศ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างชายและหญิงที่รู้จักโครงการฯ ในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติต่อโครงการที่ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.0 เห็นด้วยกับโครงการฯ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวอย่างหมออนามัยประจำ รพ.สต. ที่เป็นชาย และ หญิง ที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง คือ ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต. ชาย ร้อยละ 71.4 ในขณะที่ ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต. หญิง ร้อยละ 79.7 ที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง โดยค่าเฉลี่ยจำนวนคนที่เลิกได้สำเร็จด้วยกลุ่มหมออนามัย หญิง อยู่ที่ 6.6 คน และชาย อยู่ที่ 5.2 คน

ที่น่าสนใจคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยได้ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ โดยผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 95.8 ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ และในการทำงานร่วมกับ อสม. ชักชวนคนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.6 คน ในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยชาย และร้อยละ 11.9 คนในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยหญิง โดยเป็นค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบด้วย t-test

ที่น่าเป็นห่วงคือ ผลสำรวจพบว่า ยังคงมีหมออนามัย รพ.สต. ที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันอยู่ร้อยละ 6.3 เป็นชาย ในขณะที่ไม่พบหมออนามัย รพ.สต. ที่เป็นหญิงและสูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันในการสำรวจครั้งนี้ เช่นเดียวกับกลุ่มที่สูบบุหรี่ปัจจุบัน แต่ไม่สูบทุกวัน ซึ่งผลสำรวจ พบว่า เป็นชายร้อยละ 4.5 แต่ไม่พบในกลุ่มผู้หญิงในการสำรวจครั้งนี้เช่นกัน

คำนำ

รายงานฉบับนี้ เป็นการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ หมออนามัย ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อโครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ไทยไทย เทิดไท้องค์ราชัน” กรณีศึกษาตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ หมออนามัย ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมา ประกอบการออกแบบยุทธศาสตร์ กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการต่อไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย	1
ขอบเขตการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย	3
ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)	3
ประชากรเป้าหมาย (Target Population) และขนาดตัวอย่าง (Sample Size)	3
รูปแบบการจัดการในการดำเนินงานวิจัย	6
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Measurement)	7
การควบคุมคุณภาพของงานวิจัย	7
บทที่ 3 ผลการสำรวจ	9
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	10
ตอนที่ 2 ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	12
ตอนที่ 3 ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล (รพ.สต.)	18
ตอนที่ 4 ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	19
ตอนที่ 5 ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เทียบ กับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	27

บทที่ 4 บทสรุป และการอภิปรายผล	33
บทสรุปผลการสำรวจ	33
ภาคผนวก	37

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงลักษณะทางประชากรของตัวอย่าง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	10
ตารางที่ 2	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการใช้ยาสูบ/ยาเส้น	12
ตารางที่ 3	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามอายุการเริ่มใช้ยาสูบ/ยาเส้นจนติด	12
ตารางที่ 4	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่เลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น	12
ตารางที่ 5	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามปริมาณการใช้ยาสูบ/ยาเส้น ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา	13
ตารางที่ 6	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายในช่วง 30 วันที่ผ่านมา	13
ตารางที่ 7	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	13
ตารางที่ 8	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการพยายามเลิกบุหรี่ที่เกี่ยวข้องจาก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน”	14
ตารางที่ 9	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการเคยได้ยืมหรือรู้จัก โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย	14
ตารางที่ 10	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามความยินดีเข้าร่วมการดำเนิน โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย	15
ตารางที่ 11	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง	15

	จำแนกตามคำแนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทยของหมออนามัยที่ทำงานด้วย	
ตารางที่ 12	แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามบทบาทภายใต้ โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย (1 คนอาจ เป็นได้หลายบทบาท)	15
ตารางที่ 13	แสดงจำนวน และร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศ	17
ตารางที่ 14	แสดงจำนวน และร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามกลุ่มอายุ	18
ตารางที่ 15	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	18
ตารางที่ 16	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ การสูบบุหรี่ของเจ้าหน้าที่ประจำ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	19
ตารางที่ 17	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ อายุที่เริ่มสูบบุหรี่	20
ตารางที่ 18	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ระยะเวลาที่เลิกสูบบุหรี่	20
ตารางที่ 19	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ปริมาณการสูบบุหรี่มากกว่า 10 มวนต่อวัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา	20
ตารางที่ 20	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา	21
ตารางที่ 21	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ พยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	21
ตารางที่ 22	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เคยได้ยินหรือรู้จัก โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทั่วไทย เท็ดไต้้องค์ราชน	21
ตารางที่ 23	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เห็นด้วยกับ โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เท็ดไต้้องค์ราชน	22

ตารางที่ 24	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เคยชวนคนสูบบุหรี่เข้ามาร่วมโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน เพื่อเลิกบุหรี่	22
ตารางที่ 25	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนคนเลิกสูบบุหรี่ที่ทำสำเร็จจากที่ท่านเคยชวนเข้ามาร่วมโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทยเทิดไท้องค์ราชัน	22
ตารางที่ 26	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ การแนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน	23
ตารางที่ 27	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวน อสม. ที่มาเข้าร่วมดำเนินโครงการ จากที่ท่านได้แนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน	23
ตารางที่ 28	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ อสม. ที่ร่วมทำงานกับท่านเคยชวนคนสูบบุหรี่มาเข้าโครงการฯ เพื่อเลิกบุหรี่	24
ตารางที่ 29	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนคนสูบบุหรี่ที่ อสม. ที่ร่วมทำงานกับท่านชวนเลิกบุหรี่จนสำเร็จ	24
ตารางที่ 30	แสดงจำนวนและร้อยละ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศ	26
ตารางที่ 31	แสดงจำนวนและร้อยละ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามช่วงอายุ	26
ตารางที่ 32	แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ, ความยินดีเข้าร่วม, การเคยชวนคนเลิกสูบบุหรี่, และจำนวนคนที่ได้ชวนเลิกบุหรี่สำเร็จของ อสม. จำแนกตามเพศ	29
ตารางที่ 33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ และ ความยินดีเข้าร่วมโครงการ	30
ตารางที่ 34	แสดงจำนวนและร้อยละของ อสม. จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และ เพศ และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และ ความยินดีเข้าร่วมโครงการ	30
ตารางที่ 35	แสดงจำนวนและร้อยละของ อสม. จำแนกตามจำนวนคนที่สามารถไปชวนจนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ และ ค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่ไปชวนจนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จต่อหนึ่ง อสม. ในกลุ่ม อสม. ที่เคยชวนคนเลิกสูบบุหรี่ในโครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ	31

ตารางที่ 36	แสดงการรู้จักโครงการฯ, การเห็นด้วยกับโครงการฯ, การเคยชวนคนเลิกสูบบุหรี่โดยตัวหมอนามัยเองฯ	31
ตารางที่ 37	แสดงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของหมอนามัย จำแนกตามเพศ	32

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจาก กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และภาคีเครือข่ายกำลังขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน ผ่านการประสานความร่วมมือไปยังเครือข่ายสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยให้เครือข่ายหมออนามัยระดับตำบล (รพ.สต.) อสม. ร่วมกับ อบต. และภาคีต่างๆ ชักชวนคนเลิกสูบบุหรี่ที่ตั้งเป้าไว้ 3 ล้านคนในปี พ.ศ. 2562 จากนั้นให้มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม ภายใต้ชื่อ รวมพลคนรักสุขภาพ สร้างนำซ่อม ทำกิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ หรือกิจกรรมสร้างนำซ่อม เลิกบุหรี่ เลิกเหล้าต่อเนื่องทุกสัปดาห์ในระดับตำบล และสนับสนุนให้หมู่บ้านช่วยกัน สลับกัน

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ ดังกล่าวนี้อาจจะสำเร็จบรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคีเครือข่ายที่สำคัญ ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ซึ่งจำเป็นต้องทราบถึงการรับรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ความตระหนักถึง การให้ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการนี้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้มากที่สุด การสำรวจฯ โครงการสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของสมาคมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อ โครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการออกแบบยุทธศาสตร์ กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ความตระหนักถึงการให้ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลตำบล (รพ.สต.) และกรุงเทพมหานคร ในการขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน ใน 76 จังหวัดของประเทศ
2. เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วย ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ และขอบเขตด้านเวลาในการสำรวจ โดยขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบไปด้วยการทำสำรวจ สำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ความตระหนัก การให้ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน โครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ในขณะที่ ขอบเขตด้านประชากรได้แก่ กลุ่มอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั่วประเทศ โดยการสำรวจครั้งนี้ดำเนินการในช่วงระยะเวลา 4 สัปดาห์ของเดือนเมษายน พ.ศ. 2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้ เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปสู่การพิจารณาออกแบบยุทธศาสตร์ นโยบาย แผน และ มาตรการต่างๆ ที่จะหนุนเสริมการขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน

บทที่ 2

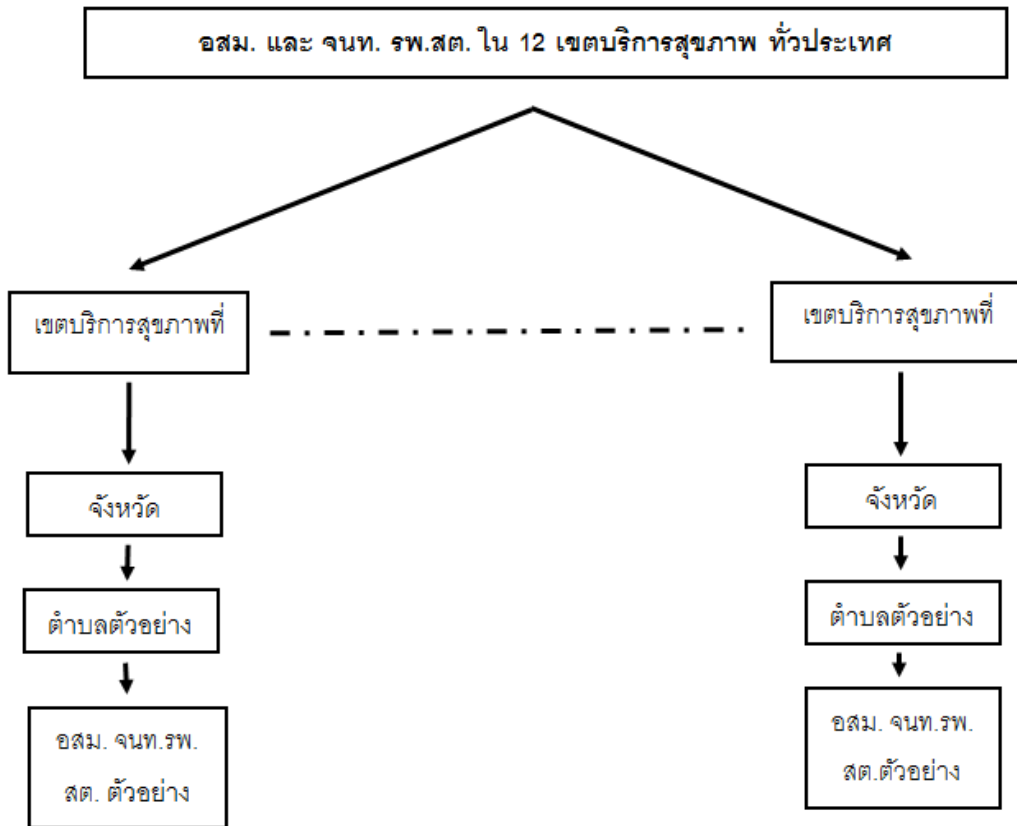
ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

โครงการสำรวจครั้งนี้ คณะวิจัยจะประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Methodology) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (phone survey) กลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เจ้าหน้าที่สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และตัวอย่างเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลตำบล (รพ.สต.) และกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัด จากนั้นเข้าสู่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตามลำดับ

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) และขนาดตัวอย่าง (Sample Size)

กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้คือกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่เป็นตัวแทนเขตบริการสุขภาพทั้ง 13 พื้นที่ในทุกภูมิภาคของประเทศและกรุงเทพมหานคร โดยมีกระบวนการกำหนดประชากรเป้าหมายและการเลือกตัวอย่างดังปรากฏในแผนภาพต่อไปนี้

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size Determination) ได้คำนวณภายใต้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่าง ดังนี้

สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่าง

$$n' = \frac{Z_{\alpha/2}^2 (P \cdot Q)}{d^2}$$

$$n_{srs} = \frac{N \cdot n'}{N + n'}$$

$$n_{design} = n_{srs} \cdot deff$$

$$n_{opt} = \frac{n_{srs} \cdot deff}{response \quad rate}$$

ขั้นตอนในการคำนวณขนาดตัวอย่าง

- 1) คำนวณหาขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรตามแผนการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ภายใต้ช่วงความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และขอบเขตของความคลาดเคลื่อนไม่เกินบวก/ลบ ร้อยละ 0.017

$$n' = \frac{Z_{\alpha/2}^2 (P \cdot Q)}{d^2}$$

$$n_{srs} = (1.96^2 \times (P \times Q)) / 0.017^2$$

เนื่องจากไม่ทราบค่า P,Q ที่แท้จริง จึงกำหนด P,Q = 0.5 ทำให้ PQ = 0.25 ซึ่งเป็นค่าสูงสุดของ PQ ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5

$$n_{srs} = (1.96^2 \times (0.5 \times 0.5)) / 0.05^2$$

$$= 384$$

2) ผลลัพธ์ขนาดตัวอย่างข้างต้นอยู่บนแนวทางการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) แต่โครงการนี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่มชั้นภูมิหลายชั้น ดังนั้นผลกระทบจากการออกแบบการเลือกตัวอย่างจำเป็นต้องถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วย ซึ่งค่าผลกระทบ (design effect) โดยเป็นค่าที่เกิดจากการคำนวณค่าความแปรปรวนของการเลือกแบบง่าย (simple random sampling) ทหารด้วยค่าความแปรปรวนที่ได้จากการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่มชั้นภูมิหลายชั้น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ค่านี้จากโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการในการเลือกตัวอย่าง ซึ่งมีค่าผลกระทบ (design effect) เท่ากับ 4.25 จากนั้นขนาดของตัวอย่างที่ต้องการจะเข้าสู่สูตรข้างต้นในรูปของ

$$n_{opt} = \frac{n_{srs} \cdot deff}{response \quad rate}$$

$$= (384 \times 4.25) / response \quad rate$$

3) ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องนำมาคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม นั่นคือการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยการพิจารณาสัดส่วนของกลุ่มผู้ไม่ตอบแบบสอบถามหรือปฏิเสธการตอบ (non-response) โดยในโครงการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Phone Survey) ที่คล้ายคลึงกัน มีร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามมารวมทั้งสิ้นร้อยละ 45 จากนั้นการคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับโครงการนี้ได้อย่างแท้จริงได้ออกมาเป็นสูตรในรูปของ

$$n_{opt} = 1,632 / 0.45 = 3,627$$

ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับโครงการนี้ ซึ่งใช้การเลือกตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่มชั้นภูมิหลายชั้นที่มีผลกระทบจากการเลือกตัวอย่างที่ 4.25 และอัตราการตอบใน Phone Survey เท่ากับ 0.45 จะได้ขนาดตัวอย่าง ในโครงการรวมทั้งสิ้น 3,627 ตัวอย่าง โดยแสดงรายละเอียดของขนาดตัวอย่างจำแนกออกตามพื้นที่ได้ดังนี้

ตาราง แสดงจำนวนประชากรและขนาดตัวอย่าง 3,627 ตัวอย่างใน 12 เขตบริการสุขภาพ ทั้งหมด 76 จังหวัดทั่วประเทศ ด้วยวิธีการจัดสรรขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร

เขตบริการสุขภาพ	จำนวนจังหวัด ตัวอย่าง	จำนวนตำบล ตัวอย่าง	ตัวอย่าง อสม.	ตัวอย่าง จนท. รพ.สต.
เขตบริการที่ 1	8	25	465	111
เขตบริการที่ 2	5	14	173	58
เขตบริการที่ 3	5	14	177	59
เขตบริการที่ 4	8	26	381	113
เขตบริการที่ 5	8	23	346	103
เขตบริการที่ 6	8	34	490	133
เขตบริการที่ 7	4	19	250	79
เขตบริการที่ 8	7	19	278	77
เขตบริการที่ 9	4	24	344	95
เขตบริการที่ 10	5	18	228	65
เขตบริการที่ 11	7	17	242	67
เขตบริการที่ 12	7	17	253	70
รวม	76	250	3,627	1,030

หมายเหตุ: จาก อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 3,627 ตัวอย่าง และ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาล ตำบล (รพ.สต.) จำนวน 1,030 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 4,657 ตัวอย่าง

รูปแบบการจัดการในการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในโครงการนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจที่มีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมระหว่างบริษัท ซูเปอร์โพล จำกัด กับศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดประเด็นทำการสำรวจเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างสูงสุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Measurement)

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลในประเด็นต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

1. คณะวิจัย ซูเปอร์โพล ร่วมหารือกับ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการสำรวจ
2. คณะวิจัยฯ ร่างแบบสอบถาม และส่งให้ ผู้แทนของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเห็นชอบ
3. ปรับแก้และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การควบคุมคุณภาพของงานวิจัย

บริษัท ซูเปอร์โพล จำกัด ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนในการวิจัยแต่ละรูปแบบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำโครงร่างการวิจัยและการประสานงาน

การรวบรวมแนวคิดในมิติต่างๆ ซึ่งนักวิชาการได้สืบค้นหรือศึกษาไว้แล้ว ดำเนินการโดยนักวิจัยระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเครือข่ายอาจารย์ ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยมีคณะกรรมการโครงการวิจัย (Board of Project Directors) และคณะทำงานของผู้ว่าจ้าง ทำการตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การชี้แจงเจ้าหน้าที่ของคณะวิจัยฯ และเครือข่ายนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งจะต้องเข้าฟังคำอธิบายและฝึกซ้อมการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Phone Survey) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Design)

3.2 การควบคุมการปฏิบัติงาน ดำเนินการโดยเครือข่ายคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ หรือหัวหน้างานภาคสนามจากส่วนกลาง ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการโครงการวิจัย ด้วยการแนะนำและ

ควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานเก็บข้อมูล และพนักงานตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามกรอบและขั้นตอนของโครงการวิจัยอย่างแท้จริง

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยเครือข่ายคณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเก็บข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ตรวจพบว่าพนักงานเก็บข้อมูลผู้ใดสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง งานสัมภาษณ์ของพนักงานผู้นั้นจะตกเป็นโมฆะทั้งหมด และจะดำเนินการขึ้นเด็ดขาดตามสัญญา

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความถูกต้องและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ดำเนินการโดยเครือข่ายคณาจารย์ ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยมีคณะกรรมการโครงการวิจัย (Board of Project Directors) ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการวิเคราะห์สู่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 5 การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานดำเนินการโดยคณะวิจัยที่มีประสบการณ์ด้านการเขียนรายงานวิจัยเชิงสำรวจมากกว่า 20 ปี

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอ

การนำเสนอผลสำรวจนี้ จะนำเสนอต่อศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อ โครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ไทยไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ในครั้งนี้ จำนวน อสม. รวมทั้งสิ้น 3,668 ตัวอย่าง และจำนวนเจ้าหน้าที่ รพ.สต. รวมทั้งสิ้น 1,030 ตัวอย่าง โดยผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สุ่มจากบัญชีรายชื่อที่ได้จากประธาน อสม. จังหวัด และบัญชีฐานข้อมูลรายชื่อ อสม. ทั่วประเทศ ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 15 - 25 เมษายน 2560 ประกอบด้วย 5 ตอน โดยจำแนกตามเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
2. ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
3. ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
4. ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
5. ผลสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เทียบ กับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทางประชากรของตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1,511	41.2
หญิง	2,157	58.8
รวมทั้งสิ้น	3,668	100.0
อายุ		
20-30 ปี	44	1.2
31-40 ปี	254	6.9
41-50 ปี	964	26.4
51-60 ปี	1,371	37.5
61-70 ปี	819	22.4
71-80 ปี	204	5.6
รวมทั้งสิ้น	3,656	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3,056	84.4
ปริญญาตรี	523	14.4
สูงกว่าปริญญาตรี	43	1.2
รวมทั้งสิ้น	3,622	100.0
อาชีพ		
ค้าขาย/อิสระ	617	17.7
รับจ้าง/ทำสวน	2,067	59.4
พนักงานบริษัท	43	1.2
ข้าราชการ/วิสาหกิจ	227	6.5
แม่บ้าน/เกษียณ	406	11.7
ว่างงาน	119	3.4
รวมทั้งสิ้น	3,479	100.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้		
ไม่มีรายได้	380	11.0
มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท	2,627	71.6
15,000-20,000 บาท	256	7.0
20,001-30,000 บาท	115	3.1
30,001-40,000 บาท	17	0.5
40,001-50,000 บาท	47	1.3
มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท	28	0.8
รวมทั้งสิ้น	3,470	100.0
ระยะเวลาในการเป็น อสม.		
ต่ำกว่า 5 ปี	804	21.9
5-10 ปี	550	15.0
11-20 ปี	1,204	32.8
21- 30 ปี	718	19.6
31-40 ปี	365	10.0
41-50 ปี	6	0.2
มากกว่า 50 ปี	3	0.1
รวมทั้งสิ้น	3,650	100.0
จำนวนคนที่ใช้ยาสูบ/ยาเส้นในครอบครัว		
ไม่มีเลย	2,587	75.4
1-5 คน	826	24.1
6-10คน	15	0.4
มากกว่า 10 คน	3	0.1
รวมทั้งสิ้น	3,431	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.8 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 37.4 มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 84.4 อาชีพรับจ้าง/ทำสวน ร้อยละ 59.4 มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 71.6 ระยะเวลาในการเป็น อสม. 11-20 ปี ร้อยละ 32.8 ในครอบครัวไม่มีใครใช้ยาสูบ/ยาเส้นเลย ร้อยละ 75.4

ตอนที่ 2 การรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อสม.

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการใช้ยาสูบ/ยาเส้น

ลำดับที่	การใช้ยาสูบ/ยาเส้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ไม่ใช้และไม่เคยใช้	3,138	85.6
2	ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ	229	6.2
3	ใช้เป็นประจำทุกวัน	159	4.3
4	ไม่ใช้ แต่เคยใช้นานๆครั้ง	91	2.5
5	ใช้ไม่ทุกวัน	51	1.4
รวมทั้งสิ้น		3,668	100.0

จากตารางที่ 2 การสำรวจพบว่า มี อสม. ที่ไม่ใช้และไม่เคยใช้ยาสูบ/ยาเส้นมากที่สุด ร้อยละ 85.6 รองลงมาคือ ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ ร้อยละ 6.2 ใช้เป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 4.3 ไม่ใช้ แต่เคยใช้นานๆครั้ง ร้อยละ 2.5 และ ใช้ไม่ทุกวัน ร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามอายุการเริ่มใช้ยาสูบ/ยาเส้นจนติด

ลำดับที่	อายุที่เริ่มใช้บุหรี่จนติด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ต่ำกว่า 15 ปี	25	6.3
2	15 – 24 ปี	313	78.4
3	25 ปีขึ้นไป	61	15.3
รวมทั้งสิ้น		399	100.0

จากตารางที่ 3 ในจำนวน อสม. ที่ใช้ยาสูบ/ยาเส้น มีอายุที่เริ่มใช้ยาสูบ/ยาเส้นจนติดมากที่สุด คือ 15-24 ปี ร้อยละ 78.4 รองลงมาคืออายุ 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 15.3 และอายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างที่จำแนกตามระยะเวลาที่เลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น

ลำดับที่	ระยะเวลาที่เลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	น้อยกว่า 6 เดือน	13	4.9
2	ตั้งแต่ 6-12 เดือน	26	9.9
3	มากกว่า 12 เดือน	224	85.2
รวมทั้งสิ้น		263	100.0

จากตารางที่ 4 ในจำนวน อสม. ที่เลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้นแล้ว มีระยะเวลาที่ อสม. เลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้นมากกว่า 12 เดือน มีมากที่สุด ร้อยละ 85.2 รองลงมา ตั้งแต่ 6-12 เดือน ร้อยละ 9.9 และน้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการใช้ยาสูบ/ยาเส้นในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา

ลำดับที่	ปริมาณการใช้ยาสูบ/ยาเส้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ใช้ยาสูบ/ยาเส้นตั้งแต่ 10 มวนต่อวันขึ้นไป	68	53.1
2	ใช้ยาสูบ/ยาเส้นน้อยกว่า 10 มวนต่อวัน	60	46.9
	รวมทั้งสิ้น	128	100.0

จากตารางที่ 5 ในจำนวน อสม. ที่ยังใช้ยาสูบ/ยาเส้นในช่วง 30 วันที่ผ่านมา มี อสม. ใช้ยาสูบ/ยาเส้นตั้งแต่ 10 มวนต่อวัน มากที่สุด ร้อยละ 53.1 รองลงมา คือใช้ยาสูบ/ยาเส้นน้อยกว่า 10 มวนต่อวัน ร้อยละ 46.9

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายในช่วง 30 วันที่ผ่านมา

ลำดับที่	การใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	มีการใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า	91	70.5
2	ไม่มีการใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า	38	29.5
	รวมทั้งสิ้น	129	100.0

จากตารางที่ 6 ในจำนวน อสม. ที่ยังใช้ยาสูบ/ยาเส้นในช่วง 30 วันที่ผ่านมา มีอสม. ใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้ามากที่สุด ร้อยละ 70.5 รองลงมา ไม่มีการใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า ร้อยละ 29.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับที่	การลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	ไม่พยายามเลิก	118	55.1
2	พยายามเลิก	96	44.9
	รวมทั้งสิ้น	214	100.0

จากตารางที่ 7 ในจำนวน อสม. เคยใช้ยาสูบ/ยาเส้นในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา อสม.ไม่มีการลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้นมากที่สุดร้อยละ 55.1 รองลงมา คือ มีการลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ร้อยละ 44.9

**ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการพยายามเลิกบุหรี่ที่เกี่ยวข้อง
จาก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน”**

ลำดับที่	ความเกี่ยวเนื่องกับโครงการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	เกี่ยวเนื่อง	2,058	62.6
2	ไม่เกี่ยวเนื่อง	1,229	37.4
	รวมทั้งสิ้น	3,290	100.0

จากตารางที่ 8 อสม.คิดว่าการพยายามเลิกบุหรี่ มีความเกี่ยวเนื่องจาก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” มากที่สุด ร้อยละ 62.6 รองลงมาคือ คิดว่าไม่มีความเกี่ยวเนื่อง ร้อยละ 37.4

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการเคยได้ยินหรือรู้จัก โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	เคยได้ยินและรู้จัก	3,082	84.8
	1.1 สำนักงานสาธารณสุข/สาธารณสุข/สาธารณสุขจังหวัด/ กระทรวงสาธารณสุข	1,218	49.6
	1.2 อนามัย/กรมอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	350	14.3
	1.3 อสม.จังหวัด/ทีมงาน อสม./อาสาสมัคร/ประธาน อสม.	556	22.6
	1.4 การรณรงค์ สื่อทีวี วิทยุ โฆษณา หนังสือพิมพ์ วารสาร	331	13.5
2	ไม่เคยได้ยินและไม่รู้จัก	551	15.2
	รวมทั้งสิ้น	3,633	100.0

จากตารางที่ 9 จำนวน อสม. ทั้งหมดที่เคยได้ยินและรู้จัก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 84.8 รองลงมาคือ ไม่เคยได้ยินและไม่รู้จัก ร้อยละ 15.2

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามความยินดีเข้าร่วมการดำเนิน
โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย

ลำดับที่	ความยินดีเข้าร่วมการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	ยินดีเข้าร่วม	3,122	88.8
2	ไม่ยินดีเข้าร่วม	394	10.7
	รวมทั้งสิ้น	3,516	100.0

จากตารางที่ 10 เมื่อมีโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย มี อสม. ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด ร้อยละ 88.8 และรองลงมาคือ ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจาก ไม่ได้สูบบุหรี่ ไม่เคยได้ยิน/ไม่รู้จักโครงการ ไม่มีใครบอก ต้องรู้ข้อมูลก่อน ไม่ว่างไม่สะดวก/ไม่มีเวลา ร้อยละ 10.7

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามคำแนะนำและ/หรือสนับสนุนการ
ดำเนินงานตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทยของหมออนามัยที่ทำงานด้วย

ลำดับที่	คำแนะนำและ/หรือสนับสนุน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	แนะนำ และ/หรือสนับสนุนมาก	2,170	74.5
2	แนะนำและ/หรือสนับสนุนพอสมควร	620	21.3
3	แนะนำและ/หรือสนับสนุนค่อนข้างน้อย	70	2.4
4	ไม่แนะนำและ/หรือไม่สนับสนุนอะไรเลย	54	1.9
	รวมทั้งสิ้น	2,914	100.0

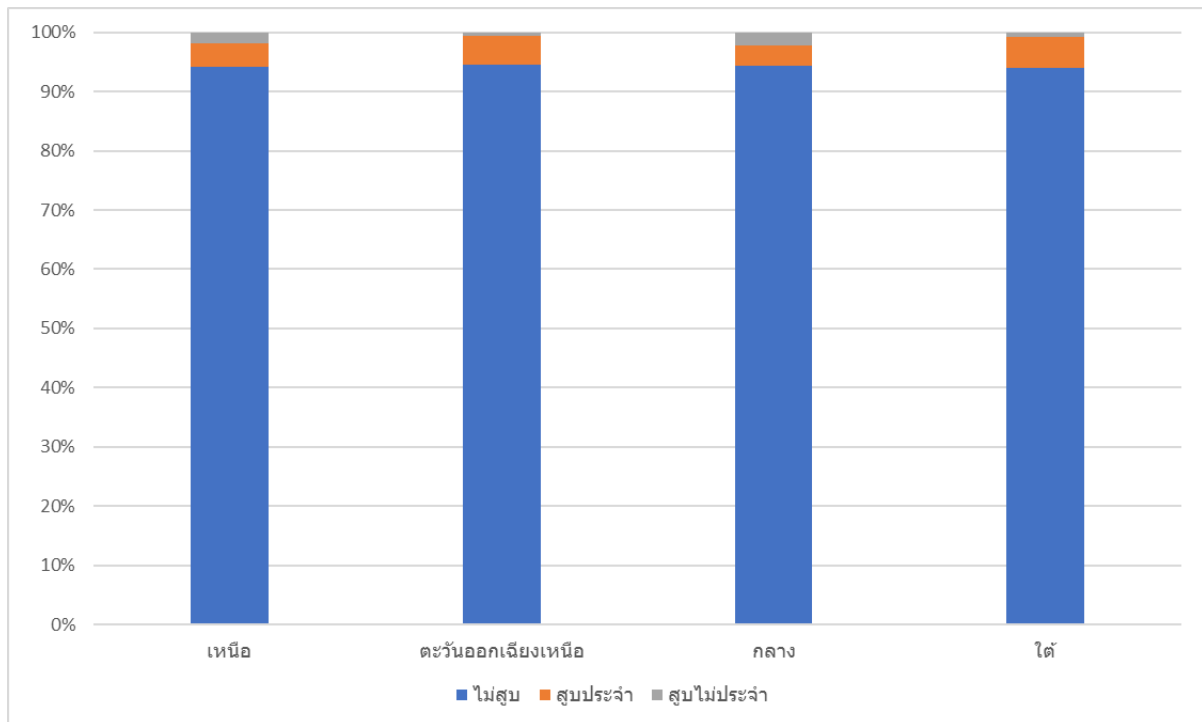
จากตารางที่ 11 ในจำนวน อสม.ที่เคยได้ยินหรือรู้จักโครงการฯ ได้รับคำแนะนำและ/หรือสนับสนุน การดำเนินงานตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย ของหมออนามัยที่ทำงานด้วยมากที่สุด ร้อยละ 74.5 รองลงมาคือ ได้รับคำแนะนำและ/หรือสนับสนุนพอสมควร ร้อยละ 21.3 ได้รับคำแนะนำและ/หรือสนับสนุน ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 2.4 และไม่ได้รับคำแนะนำและ/หรือสนับสนุนอะไรเลย ร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน และร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามบทบาทภายใต้โครงการ 3 ล้าน 3 ปี
เลิกบุหรี่ทั่วไทย (1 คนอาจเป็นได้หลายบทบาท)

ลำดับที่	บทบาทภายใต้โครงการฯ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	เชิญชวนและแนะนำเพื่อน อสม.ให้เข้าร่วม	2,203	71.5
2	ค้นหาคนสูบและชักชวนเข้าร่วมโครงการ	1,852	60.1
3	เก็บรวบรวมข้อมูลให้หมออนามัย	1,241	40.3
4	ติดตามคนสมัครเข้าร่วมว่าเลิกได้หรือไม่	1,191	38.6
5	คีย์ข้อมูลเข้าในเว็บไซต์	78	2.5

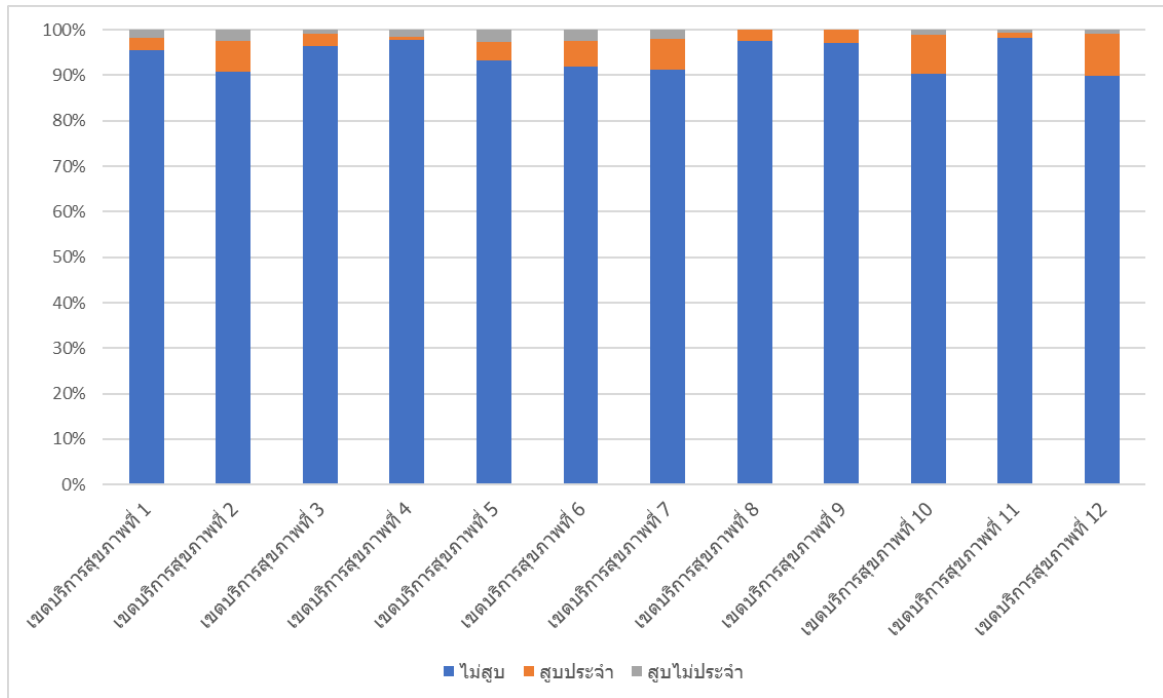
จากตารางที่ 12 ในจำนวน อสม.ที่เคยได้ยินหรือรู้จักโครงการฯ สามารถเชิญชวนและแนะนำเพื่อน อสม.ให้เข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด ร้อยละ 71.5 รองลงมาคือ ค้นหาคนสูบบุหรี่และชักชวนเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 60.1 เก็บรวบรวมข้อมูลให้หมออนามัย ร้อยละ 40.3 ติดตามคนสมัครเข้าร่วมว่าเลิกได้หรือไม่ ร้อยละ 38.6 และคีย์ข้อมูลเข้าในเวปไซต์ ร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

กราฟที่ 1 แสดงร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกรายภูมิภาคของไทย

จากกราฟที่ 1 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จาก 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ ทุกภาคส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ แต่ในภาคใต้มีสัดส่วนการสูบบุหรี่มากที่สุด ร้อยละ 6.0 แบ่งเป็น ผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำซึ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อสุขภาพสูง ร้อยละ 5.3 และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 0.7 รองลงมา คือ ภาคเหนือ ร้อยละ 5.9 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 4.1 และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 1.8 ภาคกลาง ร้อยละ 5.7 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ ร้อยละ 3.5 และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 2.1 และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 5.5 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 4.9 และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

กราฟที่ 2 แสดงร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามเขตบริการสุขภาพ

จากกราฟที่ 2 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จาก 12 เขตบริการสุขภาพทั่วประเทศ ทุกเขตบริการสุขภาพส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ แต่ในเขตบริการสุขภาพที่ 12 มีสัดส่วนการสูบบุหรี่มากที่สุด ร้อยละ 10.1 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำซึ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อสุขภาพสูง ร้อยละ 9.2 และ เป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 0.9 รองลงมา คือ เขตบริการสุขภาพที่ 10 ร้อยละ 9.7 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 8.6 และเป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 1.1 และเขตบริการสุขภาพที่ 2 ร้อยละ 9.1 แบ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 6.7 และเป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ไม่ประจำ ร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน และร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศ

เพศ	ไม่สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ไม่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)	P- value
ชาย	1,369 (39.6)	108 (67.9)	34 (66.7)	1,511 (41.2)	0.000
หญิง	2,089 (60.4)	51 (32.1)	17 (33.3)	1,257 (58.8)	

จากตารางที่ 13 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพศหญิงมีมากกว่า อสม. เพศชาย ร้อยละ 58.8 และ พบว่า อสม. เพศหญิงไม่สูบบุหรี่มากกว่าเพศชาย ร้อยละ 60.4 อสม. เพศชายสูบบุหรี่ทั้งที่สูบบุหรี่เป็นประจำ และสูบบุหรี่ไม่ประจำมากกว่า อสม. เพศหญิง ร้อยละ 67.9 และ ร้อยละ 66.7 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการสูบบุหรี่ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$)

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน และร้อยละของ อสม. ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	ไม่สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ไม่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)	P- value
20-30 ปี	44 (1.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	44 (1.2)	0.016
31-40 ปี	248 (7.2)	6 (3.8)	0 (0.0)	254 (6.9)	
41-50 ปี	895 (26.0)	52 (32.9)	17 (33.3)	964 (26.4)	
51-60 ปี	1,296 (37.6)	55 (34.8)	20 (39.2)	1,371 (37.5)	
61-70 ปี	773 (22.4)	39 (24.7)	7 (13.7)	819 (22.4)	
มากกว่า 70 ปี	191 (5.5)	6 (3.8)	7 (13.7)	204 (5.6)	

จากตารางที่ 14 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในกลุ่มอายุ 51-60 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 37.5 และ พบว่า อสม. ในกลุ่มอายุ 51-60 ปี มีพฤติกรรมทั้ง ไม่สูบบุหรี่ สูบบุหรี่เป็นประจำ และสูบบุหรี่ไม่ประจำมากที่สุด ร้อยละ 37.6 ร้อยละ 34.8 และ ร้อยละ 39.2 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอายุและการสูบบุหรี่ พบว่า กลุ่มอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.016$)

ตอนที่ 3 ลักษณะทางประชากรของตัวอย่างเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	417	40.5
หญิง	613	59.5
รวมทั้งสิ้น	1,030	100.0
อายุ		
21-30 ปี	279	27.1
31-40 ปี	226	22.0
41-50 ปี	328	31.9
51-79 ปี	195	19.0
รวมทั้งสิ้น	1,028	100.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ส่วนตัวต่อเดือน		
น้อยกว่า 15,000 บาท	169	16.7
15,001-20,000 บาท	235	23.2
20,001-30,000 บาท	264	26.1
30,001-40,000 บาท	214	21.2
มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	129	12.8
รวมทั้งสิ้น	1,011	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่า เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 59.5 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 40.5 เป็นเพศชาย เมื่อแบ่งตามช่วงอายุ พบว่า อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 27.1 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 22.0 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 31.9 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.0 และมีรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมา มีรายได้ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.2 มีรายได้ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.7 และมีรายได้มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.8

ตอนที่ 4 การรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่ประจำ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ การสูบบุหรี่ของเจ้าหน้าที่ประจำ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ไม่ใช้และไม่เคยใช้	938	91.1
2	ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ	19	1.9
3	ไม่ใช้ แต่เคยใช้นานๆครั้ง	30	2.9
4	ใช้เป็นประจำ	25	2.4
5	ใช้นานๆครั้ง	18	1.7
	รวมทั้งสิ้น	1,030	100.0

จากตารางที่ 16 ผลสำรวจการสูบบุหรี่ของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.1 ระบุ ไม่ใช้และไม่เคยใช้บุหรี่ รองลงมา ร้อยละ 2.9 ระบุ ไม่ใช้ แต่เคยใช้นานๆครั้ง ร้อยละ 2.4 ระบุ ใช้เป็นประจำ ร้อยละ 1.9 ระบุ ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ และร้อยละ 1.7 ใช้นานๆครั้ง

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ อายุที่เริ่มสูบบุหรี่

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	ต่ำกว่า 15 ปี	10	11.8
2	15 – 24 ปี	67	78.8
3	25 ปีขึ้นไป	8	9.4
รวมทั้งสิ้น		85	100.0

จากตารางที่ 17 ผลสำรวจอายุที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรก พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 78.8 เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกเมื่ออายุ 15-24 ปี รองลงมา ร้อยละ 11.8 สูบครั้งแรกอายุต่ำกว่า 15 ปี และร้อยละ 9.4 สูบครั้งแรกอายุ 25ปีขึ้นไป

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ระยะเวลาที่เลิกสูบบุหรี่

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	น้อยกว่า 6 เดือน	3	6.1
2	ตั้งแต่ 6-12 เดือน	5	10.2
3	มากกว่า 12 เดือน	41	83.7
รวมทั้งสิ้น		49	100.0

จากตารางที่ 18 ผลสำรวจระยะเวลาที่เลิกสูบบุหรี่ พบว่า ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 83.7 เลิกสูบบุหรี่มาแล้ว มากกว่า 12 เดือน รองลงมา ร้อยละ 10.2 เลิกสูบตั้งแต่ 6-12 เดือน และร้อยละ 6.1 เลิกสูบน้อยกว่า 6 เดือน

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ปริมาณการสูบบุหรี่มากกว่า 10 มวน

ต่อวัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ใช่	24	57.1
2	ไม่ใช่	18	42.9
รวมทั้งสิ้น		42	100.0

จากตารางที่ 19 ผลสำรวจปริมาณการสูบบุหรี่ ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา พบว่า เกินครึ่งของผู้ที่สูบบุหรี่หรือร้อยละ 57.1 สูบบุหรี่มากกว่า 10 มวนต่อวัน และร้อยละ 42.9 สูบน้อยกว่า 10 มวนต่อวัน

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ ใช้จ่าย/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ใช่	18	41.9
2	ไม่ใช่	25	58.1
	รวมทั้งสิ้น	43	100.0

จากตารางที่ 20 ผลสำรวจการสูบบุหรี่ครั้งแรกของวัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา พบว่า เกินครึ่งของผู้ที่สูบบุหรี่ หรือร้อยละ 58.1 ไม่ได้สูบบุหรี่ครั้งแรกของวัน ในช่วงหลังตื่นนอนตอนเช้า ภายใน 30 นาที และร้อยละ 41.9 สูบบุหรี่ครั้งแรกของวัน ในช่วงหลังตื่นนอนตอนเช้าภายใน 30 นาที

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ พยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ใช่	34	64.2
2	ไม่ใช่	19	35.8
	รวมทั้งสิ้น	53	100.0

จากตารางที่ 21 ผลสำรวจการพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 64.2 ผู้ที่ใช้จ่าย/ยาเส้นได้มีการพยายามเลิกใช้ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา และร้อยละ 35.8 ไม่ได้มีการพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เคยได้ยินหรือรู้จัก โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เคยได้ยินและรู้จัก	983	98.6
2	ไม่เคยได้ยินและไม่รู้จัก	14	1.4
	รวมทั้งสิ้น	997	100.0

จากตารางที่ 22 ผลสำรวจการรับรู้ “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.6 เคยได้ยินและรู้จักโครงการนี้ ส่วนร้อยละ 1.4 ไม่เคยได้ยินและไม่รู้จักโครงการนี้

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เห็นด้วยกับ โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เห็นด้วย	995	98.0
2	ไม่เห็นด้วย	20	2.0
รวมทั้งสิ้น		1,015	100.0

จากตารางที่ 23 ผลสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อ “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.0 เห็นด้วยกับโครงการนี้ มีเพียงร้อยละ 2.0 ที่ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ เคยชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วม โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน เพื่อเลิกบุหรี่

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เคย	398	77.3
2	ไม่เคย	117	22.7
รวมทั้งสิ้น		515	100.0

จากตารางที่ 24 ผลสำรวจการเชิญชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการ “ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 77.3 เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เคยเชิญชวนคนสูบบุหรี่ให้เข้าร่วมโครงการนี้ ส่วนร้อยละ 22.7 ไม่เคยเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนคนเลิกสูบบุหรี่ที่ทำสำเร็จ จากที่ ท่านเคยชวนเข้าร่วมโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทยเทิดไท้องค์ราชัน

ลำดับที่	จำนวนคนเลิกสูบบุหรี่ที่ทำสำเร็จ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	1-5 คน	151	64.5
2	6-10 คน	35	15.0
3	11-15 คน	14	6.0
4	16-20 คน	16	6.8
5	21-50 คน	18	7.7
รวมทั้งสิ้น		234	100.0

จากตารางที่ 25 ผลสำรวจจำนวนคนสูบบุหรี่ที่เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เคยชวนเข้าร่วมโครงการ “ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” และเลิกได้สำเร็จ พบว่า ร้อยละ

64.5 ชวนเล็บบุหรี่สำเร็จ 1-5 คน รองลงมา ร้อยละ 15.0 เล็กสำเร็จ 6-10 คน ร้อยละ 7.7 เล็กสำเร็จ 21-50 คน ร้อยละ 6.8 เล็กสำเร็จ 16-20 คน และร้อยละ 6.0 เล็กสำเร็จ 11-15 คน

**ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ การแนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนิน
ตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เล็บบุหรี่ทั่วยุไทย เท็ดไทองครำซัน**

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	แนะนำหรือสนับสนุนอย่างมาก	918	91.5
2	แนะนำหรือสนับสนุนบ้าง	65	6.5
3	ไม่แนะนำหรือไม่สนับสนุน	20	2.0
รวมทั้งสิ้น		1,003	100.0

จากตารางที่ 26 ผลสำรวจการแนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินตามโครงการ “ 3 ล้าน 3 ปี เล็บบุหรี่ทั่วยุไทย เท็ดไทองครำซัน ” พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.5 แนะนำหรือสนับสนุนอย่างมาก รองลงมา ร้อยละ 6.5 แนะนำหรือสนับสนุนบ้าง มีเพียงร้อยละ 2.0 ไม่แนะนำหรือไม่สนับสนุน

**ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวน อสม. ที่เข้าร่วมดำเนินโครงการ
จากที่ทำนได้แนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เล็บบุหรี่
ทั่วยุไทย เท็ดไทองครำซัน**

ลำดับที่	จำนวน อสม. ที่มาเข้าร่วมดำเนินโครงการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	1-10 คน	131	21.3
2	11-20 คน	62	10.1
3	21-30 คน	64	10.4
4	31-40 คน	71	11.6
5	41-50 คน	95	15.5
6	51-60 คน	72	11.7
7	61-70 คน	60	9.8
8	71-80 คน	59	9.6
รวมทั้งสิ้น		614	100.0

จากตารางที่ 27 ผลสำรวจจำนวน อสม. ที่เข้าร่วมโครงการ จากการแนะนำหรือสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ร้อยละ 21.3 มี อสม. เข้าร่วมโครงการ 1-10 คน รองลงมา ร้อยละ 15.5 มี อสม. เข้าร่วม 41-50 คน ร้อยละ 11.7 มี อสม. เข้าร่วม 51-60 คน ร้อยละ 11.6

มี อสม. เข้าร่วม 31-40 คน ร้อยละ 10.4 มี อสม. เข้าร่วม 21-30 คน ร้อยละ 10.1 มี อสม. เข้าร่วม 11-20 คน ร้อยละ 9.8 มี อสม. เข้าร่วม 61-70 คน ร้อยละ 9.6 มี อสม. เข้าร่วม 71-80 คน

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ อสม. ที่ร่วมทำงานกับท่านเคยชวนคนสูบบุหรี่มาเข้าโครงการฯ เพื่อเลิกบุหรี่

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เคย	939	95.8
2	ไม่เคย	41	4.2
รวมทั้งสิ้น		980	100.0

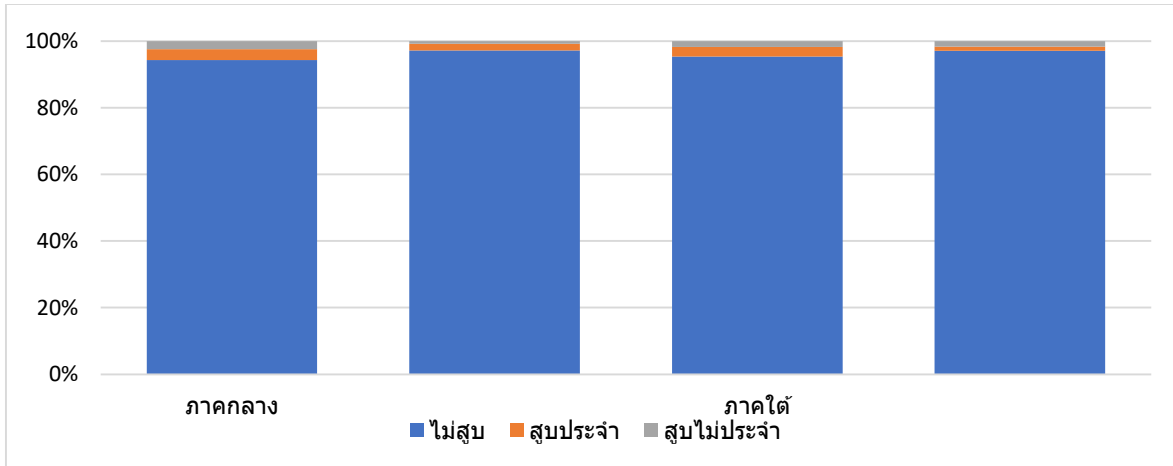
จากตารางที่ 28 ผลสำรวจการเชิญชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วม โครงการ “ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ของ อสม. ที่ร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า อสม. ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 95.8 เคยชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วม โครงการนี้ มีเพียงร้อยละ 4.2 ที่ไม่เคยชวนเข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนคนสูบบุหรี่ที่ อสม.ที่ร่วมทำงานกับท่านชวนเลิกบุหรี่จนสำเร็จ

ลำดับที่	จำนวนคนเลิกสูบบุหรี่ที่ทำสำเร็จ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	1-5 คน	245	44.6
2	6-10 คน	133	24.2
3	11-15 คน	28	5.1
4	16-20 คน	63	11.5
5	21-50 คน	80	14.6
รวมทั้งสิ้น		549	100.0

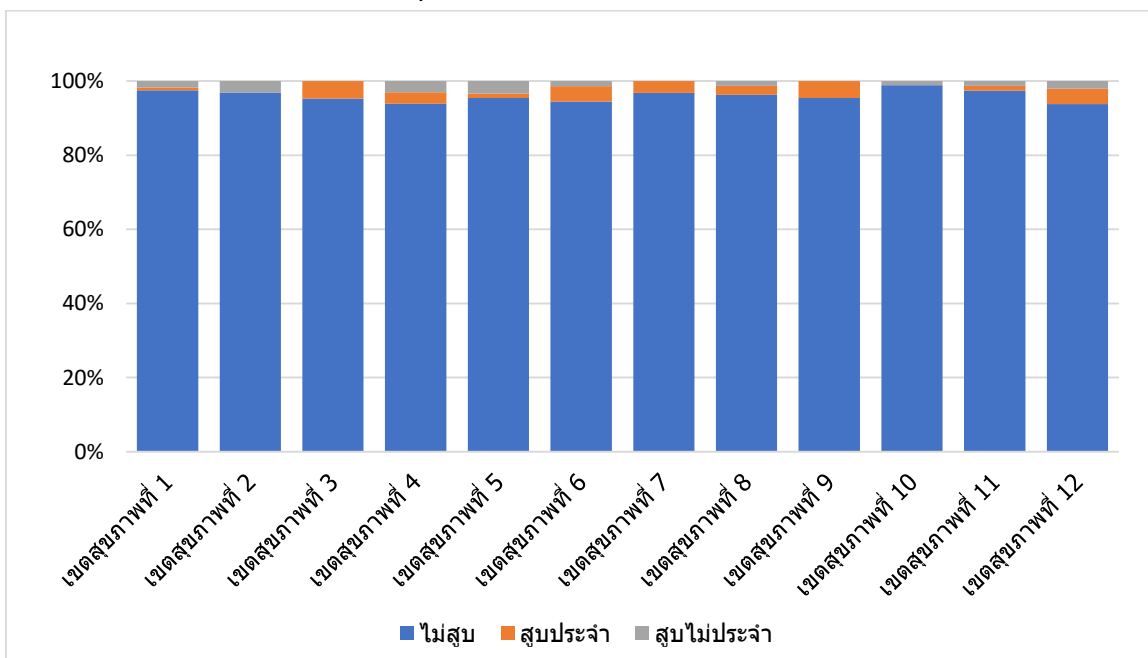
จากตารางที่ 29 ผลสำรวจจำนวนคนสูบบุหรี่ที่เข้าร่วมโครงการ “ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” จากการเชิญชวนของอสม.ที่ร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเลิกได้สำเร็จ พบว่า ร้อยละ 44.6 ชวนเลิกบุหรี่สำเร็จ 1-5 คน รองลงมา ร้อยละ 24.2 เลิกสำเร็จ 6-10 คน ร้อยละ 14.6 เลิกสำเร็จ 21-50 คน ร้อยละ 11.5 เลิกสำเร็จ 16-20 คน และร้อยละ 5.1 เลิกสำเร็จ 11-15 คน

กราฟที่ 3 แสดงร้อยละของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่า สูบบุหรี่
จำแนกรายภาค

จากกราฟที่ 3 แสดงผลสำรวจการสูบบุหรี่ ของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนที่ไม่สูบและสูบบุหรี่ ในแต่ละภูมิภาค พบว่า เจ้าหน้าที่ทุกภูมิภาคมีกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่มากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มคนที่สูบประจำและสูบไม่ประจำรวมกัน เมื่อพิจารณาคนที่สูบจะเห็นได้ว่า ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีสัดส่วนการสูบประจำสูงกว่าสูบไม่ประจำ และยังพบว่าภาคกลางมีสัดส่วนการสูบประจำสูงที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น คิดเป็นร้อยละ 3.2

กราฟที่ 4 แสดงร้อยละ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่า สูบบุหรี่
จำแนกตามเขตบริการสุขภาพ

จากกราฟที่ 4 แสดงผลสำรวจการสูบบุหรี่ ของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ ในแต่ละเขตพื้นที่สุขภาพ พบว่า เจ้าหน้าที่ในทุกเขตสุขภาพ (เขต 1-12) มีกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่มากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มคนที่สูบบุหรี่ และยังพบว่าเขตสุขภาพที่ 2 และ 10 ไม่มีเจ้าหน้าที่สูบบุหรี่เลย (ร้อยละ 0.0) ส่วนเขตสุขภาพที่ 3, 4, 6, 7, 8, 9 และ 12 มีสัดส่วนการสูบบุหรี่มากกว่าเขตอื่นๆ

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศ

เพศ	ไม่สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ไม่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	P-Value
ชาย	374 (89.7)	25 (6.1)	18 (4.2)	0.000
หญิง	613 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	

จากตารางที่ 30 ผลสำรวจการสูบบุหรี่ ของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้หญิงทุกคน หรือร้อยละ 100.0 ไม่สูบบุหรี่ และเจ้าหน้าที่ผู้ชาย ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.7 ไม่สูบบุหรี่ รองลงมา ร้อยละ 6.1 สูบบุหรี่ประจำ และร้อยละ 4.2 สูบบุหรี่ไม่ประจำ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์พบว่า เพศมีผลต่อการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ระบุว่าสูบบุหรี่ จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	ไม่สูบบุหรี่ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	สูบบุหรี่ไม่ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	P-Value
21-30 ปี	274 (98.2)	0 (0.0)	5 (1.8)	0.018
31-40 ปี	214 (94.7)	7 (3.1)	5 (2.2)	
41-50 ปี	307 (93.6)	15 (4.6)	6 (1.8)	
51-79 ปี	190 (97.4)	3 (1.5)	2 (1.0)	

จากตารางที่ 31 ผลสำรวจการสูบบุหรี่ ของเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ ในแต่ละช่วงอายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ทุกช่วงอายุมีกลุ่มคนที่ไม่สูบบุหรี่มากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มคนที่สูบบุหรี่ประจำและสูบบุหรี่ไม่ประจำรวมกัน เมื่อพิจารณาคนที่สูบบุหรี่จะเห็นว่า ช่วงอายุ 31-79 ปี มีสัดส่วนการสูบบุหรี่ประจำสูงกว่าสูบบุหรี่ไม่ประจำ โดยที่ช่วงอายุ 41-50 ปี มีการสูบบุหรี่

ประจำสูงกว่าช่วงอายุอื่น คิดเป็นร้อยละ 4.6 และช่วงอายุ 21-30 ปี มีการสูบบุหรี่ประจำ (ร้อยละ 1.8) สูงกว่า
สูบบุหรี่ (ร้อยละ 0.0) ซึ่งไม่พบคนสูบบุหรี่ประจำในช่วงอายุนี้เลย

**ตอนที่ 5 การรับรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่ประจำ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
(รพ.สต.) เทียบ กับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)**

ประเด็นสำคัญที่ค้นพบคือ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 (n = 2,971) รู้จักโครงการ 3 ล้าน 3
ปี เลิกบุหรี่ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ที่เป็นชายส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.3 (n = 1,165)
รู้จักโครงการฯ ซึ่งมากกว่า อสม.ที่เป็นหญิงที่รู้จักโครงการฯ ร้อยละ 82.0 (n = 1,775) โดยตัวอย่างส่วนใหญ่
หรือร้อยละ 88.2 (n = 2,976) ยินดีเข้าร่วมโครงการ และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ชายส่วนใหญ่
หรือร้อยละ 91.4 (n = 1,165) ยินดีเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมากกว่า อสม.หญิงที่ยินดีเข้าร่วม โครงการอยู่
ร้อยละ 86.3 (n = 1,811)

นอกจากนี้ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.8 (n = 2,292) ระบุเคยรู้จักโครงการและเคยชวนคนสูบบุหรี่
เลิกสูบบุหรี่โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ชาย ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.3 (n = 958) รู้จัก
โครงการและเคยชวนคนสูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่ ในขณะที่ตัวอย่าง อสม. หญิง ร้อยละ 85.5 (n = 1,334) รู้จัก
โครงการและเคยชวนคนสูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่

ที่น่าพิจารณาคือ ค่าเฉลี่ยของคนที่ยินดีเข้าร่วมโครงการ อสม.ชาย เคยชวนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จ อยู่ที่ 4.3 คน
ในขณะที่ อสม.หญิง อยู่ที่ 2.0 โดยผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test พบว่ามีความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p= 0.000) และเป็นค่าคำนวณเฉพาะรายที่ตอบว่า ชวนคนเลิกสูบบุหรี่
สำเร็จไม่เกิน 60 ราย และเหตุผล คือ ตัดกรณีที่ตอบว่าชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จมากกว่า 60 รายขึ้นไป ซึ่ง
น่าจะเป็น Outlier ออกไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ และความยินดีเข้าร่วมโครงการ
พบว่า ตัวอย่าง อสม.ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 (n = 2,940) รู้จักโครงการฯ และเมื่อรับรู้แล้วส่วนใหญ่หรือ
ร้อยละ 94.1 (n = 2,696) ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ โดยมีช่วง 95% CI อยู่ระหว่าง 93.3 – 95.0 และมีเพียง
ร้อยละ 5.9 (n = 168) ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างร้อยละ 15.3 (n = 530) ไม่รับรู้
โครงการฯ และเมื่อไม่รับรู้โครงการฯนี้ สัดส่วนของผู้ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการ อยู่ที่ร้อยละ 58.4 (n = 303)
โดยมีช่วง 95% CI อยู่ระหว่าง 54.1 – 62.6 ร้อยละ 41.6 (n = 216) ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการ ฯ

ที่น่าสนใจคือ ความเชื่อมโยงระหว่าง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของตัวอย่าง อสม. กับความยินดีเข้าร่วม
โครงการฯ จำแนกตามเพศ พบประเด็นสำคัญคือ ตัวอย่าง อสม.ชายที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้วมี

อยู่ร้อยละ 10.8 (n = 142) ในขณะที่หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.7 (n = 16) แต่ตัวอย่าง อสม.ที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้ว กลุ่มนี้ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.9 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งแตกต่างไปจาก ตัวอย่าง อสม.ชายที่ยังคงสูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 6.1 (n = 80) ในขณะที่หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.6 (n = 44) โดยตัวอย่างที่สูบบุหรี่ประจำทุกวันในปัจจุบันนี้ร้อยละ 76.1 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ

อย่างไรก็ตาม ที่น่าพิจารณาคือ ผลสำรวจยังพบอีกว่า ตัวอย่าง อสม.จำนวนมากหรือร้อยละ 45.2 (n = 1,599) ยังไม่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ แต่ประมาณ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 33.0 (n = 1,170) สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จอยู่ระหว่าง 1-10 ราย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.5 ราย ต่อ 1 อสม.

เมื่อพิจารณาผลสำรวจในประเด็นสำคัญที่สอบถาม ตัวอย่าง “หมออนามัย” รพ.สต. พบว่า ส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 98.6 (n = 983) รู้จักโครงการฯ และเมื่อจำแนกตามเพศ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง กลุ่มตัวอย่างชายและหญิงที่รู้จักโครงการฯ ในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติต่อโครงการที่ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.0 (n = 995) เห็นด้วยกับโครงการฯ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวอย่างหมออนามัยประจำ รพ.สต. ที่เป็นชาย และหญิงที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง คือ ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต.ชาย ร้อยละ 71.4 (n = 160) ในขณะที่ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต.หญิง ร้อยละ 79.7 (n = 240) ที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง โดยค่าเฉลี่ยจำนวนคนที่เลิกได้สำเร็จด้วยกลุ่มหมออนามัยหญิง อยู่ที่ 6.6 คน และ ชาย อยู่ที่ 5.2 คน

ที่น่าสนใจคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยได้ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ โดยผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 95.8 (n = 939) ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ และในการทำงานร่วมกับ อสม. ชักชวนคนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.6 คน ในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยชาย และร้อยละ 11.9 คนในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยหญิง โดยเป็นค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบด้วย t-test

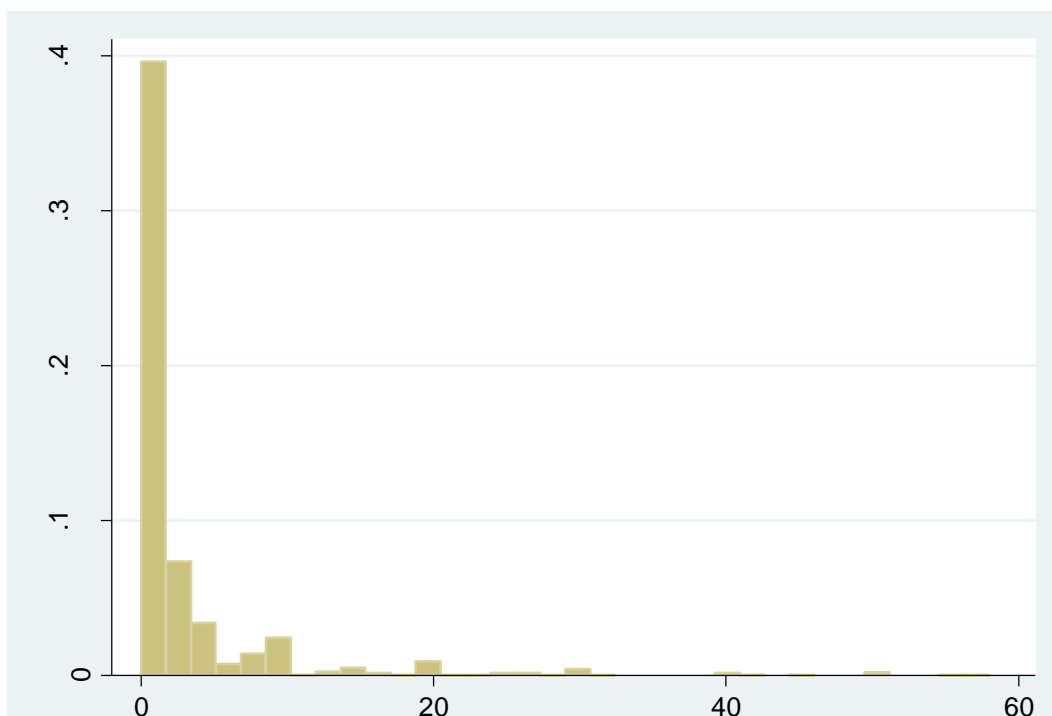
ที่น่าเป็นห่วงคือ ผลสำรวจพบว่า ยังคงมีหมออนามัย รพ.สต. ที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันอยู่ร้อยละ 6.3 (n = 25) เป็นชาย ในขณะที่ไม่พบหมออนามัย รพ.สต. ที่เป็นหญิงและสูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันในการสำรวจครั้งนี้ เช่นเดียวกับกลุ่มที่สูบบุหรี่ปัจจุบันนี้แต่ไม่สูบทุกวัน ซึ่งผลสำรวจพบว่า เป็นชายร้อยละ 4.5 (n = 18) แต่ไม่พบในกลุ่มผู้หญิงในการสำรวจครั้งนี้เช่นกัน

ตารางที่ 32 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ, ความยินดีเข้าร่วม, การเคยชวนคนเล็กลูกบุหรี, และจำนวนคนที่ได้ชวนเล็กลูกบุหรีสำเร็จ ของ อสม. จำแนกตามเพศ

เพศ	รู้จักโครงการ จำนวน (%)	ยินดีเข้าร่วมโครงการ จำนวน (%)	เคยรู้จักโครงการ, เคยชวน คนสูบลูกสูบ จำนวน (%)	หากเคยชวน, ชวนเล็กลูกสำเร็จกี่คน ^๑ (จำนวนคน)
ชาย	1,165 (89.3%)	1,165 (91.4%)	958 (91.3%)	4.3
หญิง	1,775 (82.0%)	1,811 (86.3%)	1,334 (85.5%)	2.0
รวม	2,971 (84.7%)	2,976 (88.2%)	2,292 (87.8%)	2.9

^๑ คำนวณเฉพาะรายที่ตอบว่าชวนคนเล็กลูกสำเร็จไม่เกิน 60 ราย เหตุผล คือ ตัดกรณีที่ตอบว่าชวนคนเล็กลูกสำเร็จมากกว่า 60 รายขึ้นไป ซึ่งน่าจะเป็น Outlier ออกไป

กราฟที่ 5 กราฟแสดงการกระจายตัวจำนวนของผู้ที่ระบุจำนวนคนที่ชวนเล็กลูกบุหรีได้สำเร็จ

ตารางที่ 33 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ และความยินดีเข้าร่วมโครงการ

การรับรู้โครงการ	จำนวน (ร้อยละ)		การรับรู้โครงการ ^๑	ยินดีเข้าร่วมโครงการ	ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการ
รับรู้	2,940 (84.7%)	→		2,696 (94.1%) (95%CI: 93.3 – 95.0)	168 (5.9%)
ไม่รับรู้	530 (15.3%)	→	519 (100.0%)	303 (58.4%) (95%CI: 54.1 – 62.6)	216 (41.6%)
รวม	3,470 (100.0%)	→	3,383 (100.0%)	2,999 (88.6%)	384 (11.3%)

^๑ คำนวณเฉพาะคนที่ได้ตอบว่ายินดีเข้าร่วมโครงการหรือไม่

ตารางที่ 34 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของ อสม. จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เพศ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และความยินดีเข้าร่วมโครงการ

เพศ	ไม่เคยสูบ	ปัจจุบันไม่สูบ, แต่เคยสูบประจำ	ปัจจุบันไม่สูบ, แต่เคยสูบนานๆ ครั้ง	สูบประจำทุกวัน	ไม่ได้สูบทุกวัน
ชาย	1,048 (79.5%)	142 (10.8%)	28 (2.1%)	80 (6.1%)	20 (1.5%)
หญิง	2,106 (97.3%)	16 (0.7%)	24 (1.1%)	44 (0.6%)	4 (0.2%)
รวม	3,154 (90.6%)	158 (4.5%)	52 (1.5%)	94 (2.7%)	24 (0.7%)
	↓	↓	↓	↓	↓
ความยินดีร่วมโครงการ	88.9% (87.7 – 90.0)	94.9% (91.4 – 98.4)	65.4% (52.0 – 78.8)	76.1% (67.2 – 85.0)	90.9% (77.9 – 104.0)

ตารางที่ 35 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของ อสม. จำแนกตามจำนวนคนที่สามารถไปชวนจนเล็กสูบบุหรี่ได้สำเร็จ และค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่ไปชวนจนเล็กสูบบุหรี่สำเร็จต่อหนึ่ง อสม. ในกลุ่ม อสม. ที่เคยชวนคนเล็กสูบบุหรี่ในโครงการ 3 ล้าน 3 ปี

จำนวนคนที่ อสม. ไปชวนเล็กสูบบุหรี่สำเร็จ	จำนวน อสม. (ร้อยละ)	เฉลี่ย (ราย / 1 อสม.)	เฉลี่ย (ราย / 1 อสม.)	เฉลี่ย (ราย / 1 อสม.)	เฉลี่ย (ราย / 1 อสม.)
0 ราย	1,599 (45.2%)				
1 – 10 ราย	1,170 (33.0%)	3.5 ราย	2.9 ราย		
11 – 59 ราย	181 (5.1%)				
60 – 89 ราย	17 (0.5%)			3.3 ราย	
90 – 99 ราย	0 (0.0%)				
>= 100 ราย	573 (16.2%)				5.5 ราย

ตารางที่ 36 ตารางแสดงการรู้จักโครงการฯ, การเห็นด้วยกับโครงการฯ, การเคยชวนคนเล็กสูบบุหรี่โดยตัวหมออนามัยเอง, จำนวนคนที่เคยชวนด้วยหมออนามัยเองจนคนสูบบุหรี่ได้สำเร็จ, จำนวน อสม. ที่ร่วมดำเนินการกับหมออนามัย, อสม. ที่ร่วมทำงานเคยชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ และจำนวนคนเล็กสูบบุหรี่ทั้งหมดที่ทีม อสม. ที่ร่วมดำเนินงานช่วยกันทำได้รวมทั้งหมด, จำแนกตามเพศ

เพศ	รู้จักโครงการ (%)	เห็นด้วยกับโครงการ (%)	เคยรู้จักโครงการฯ, เคยชวนคนเล็กสูบบุหรี่ด้วยหมออนามัยเอง (%)	เคยชวนคนเล็กสูบบุหรี่ด้วยตนเอง, จำนวนคนที่ชวนเล็กสำเร็จ ^a (คน)	เคยสนับสนุน อสม., จำนวน อสม. ที่ร่วมดำเนินการ (คน)	หมออนามัยที่มี อสม. เคยชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ (%)	อสม. ที่ร่วมทำงานชวนคนเล็กสูบบุหรี่สำเร็จรวมจำนวน ^c (คน)
ชาย	404 (99.3%)	408 (98.3%)	160 (71.4%)	5.2	66.3	372 (94.9%)	14.6
หญิง	579 (98.1%)	587 (97.8%)	240 (79.7%)	6.6	69.8	567 (96.4%)	11.9
รวม	983 (98.6%)	995 (98.0%)	400 (76.2%)	6.0	69.2	939 (95.8%)	13.0

^a คำนวณเฉพาะหมออนามัยที่ชวนคนเล็กสูบบุหรี่โดยตรงไม่เกิน 100 ราย ด้วยเหตุผล คือ ต้องการตัด Outlier ออกไป

^b คำนวณเฉพาะหมออนามัยที่มีจำนวน อสม. ที่ร่วมดำเนินการ ไม่เกิน 500 ราย ด้วยเหตุผล คือ ต้องการตัด Outlier ออกไป

^c คำนวณเฉพาะหมอนามัยที่มีจำนวนคนเลิกสูบบุหรี่ (ที่ถูกชวนโดย อสม.ที่ร่วมดำเนินการ) ไม่เกิน 500 ราย ด้วยเหตุผล คือ ต้องการตัด Outlier ออกไป

ตารางที่ 37 ตารางแสดงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของหมอนามัย จำแนกตามเพศ

เพศ	ไม่เคยสูบ	ปัจจุบันไม่สูบ, แต่เคยสูบประจำ	ปัจจุบันไม่สูบ, แต่เคยสูบนานๆ ครั้ง	สูบประจำทุกวัน	ไม่ได้สูบทุกวัน
ชาย	309 (77.4%)	19 (4.8%)	28 (7.0%)	25 (6.3%)	18 (4.5%)
หญิง	570 (99.6%)	0 (0.0%)	2 (0.3%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
รวม	879 (90.5%)	19 (2.0%)	30 (3.1%)	25 (2.6%)	18 (1.8%)

บทที่ 4

บทสรุป และการอภิปรายผล

บทสรุปผลการสำรวจ

จากการสำรวจการรับรู้ ความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อ โครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ไทยไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ในครั้งนี้ จำนวน อสม. รวมทั้งสิ้น 3,668 ตัวอย่าง และจำนวนเจ้าหน้าที่ รพ.สต. รวมทั้งสิ้น 1,030 ตัวอย่าง โดยผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ที่สุ่มจากบัญชีรายชื่อที่ได้จากประธาน อสม.จังหวัด และบัญชีฐานข้อมูลรายชื่อ อสม.ทั่วประเทศ ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 15 - 25 เมษายน 2560

โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการประกอบด้วย

1. เพื่อสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ความตระหนักถึงการให้ความสำคัญและการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลตำบล (รพ.สต.) และกรุงเทพมหานคร ในการขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ไทยไทย เทิดไท้องค์ราชัน ใน 76 จังหวัดของประเทศ
2. เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ไทยไทย เทิดไท้องค์ราชัน

ประเด็นสำคัญที่ค้นพบคือ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 (n = 2,971) รู้จักโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ฯ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ที่เป็นชายส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.3 (n = 1,165) รู้จักโครงการฯ ซึ่งมากกว่า อสม.ที่เป็นหญิงที่รู้จักโครงการฯ ร้อยละ 82.0 (n = 1,775) โดยตัวอย่างส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 88.2 (n = 2,976) ยินดีเข้าร่วมโครงการ และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ชายส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.4 (n = 1,165) ยินดีเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมากกว่า อสม.หญิงที่ยินดีเข้าร่วมโครงการอยู่ร้อยละ 86.3 (n = 1,811)

นอกจากนี้ ตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.8 (n = 2,292) ระบุเคยรู้จักโครงการและเคยชวนคนสูบลีอกสูบบุหรี่โดยจำแนกตามเพศพบว่า ตัวอย่าง อสม.ชาย ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.3 (n = 958) รู้จักโครงการและเคยชวนคนสูบลีอกสูบบุหรี่ ในขณะที่ตัวอย่าง อสม.หญิง ร้อยละ 85.5 (n = 1,334) รู้จักโครงการและเคยชวนคนสูบลีอกสูบบุหรี่

ที่น่าพิจารณาคือ ค่าเฉลี่ยของคนที อสม.ชายเคยชวนเล็กสูบบุหรี่สำเร็จ อยู่ที่ 4.3 คน ในขณะที่ อสม.หญิง อยู่ที่ 2.0 โดยผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test พบว่ามีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ($\square p = 0.000$) และเป็นค่าคำนวณเฉพาะรายที่ตอบว่า ชวนคนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จไม่เกิน 60 ราย และเหตุผล คือ ตัดกรณีที่ตอบว่าชวนคนเลิกบุหรี่ได้สำเร็จมากกว่า 60 รายขึ้นไป ซึ่งน่าจะเป็น Outlier ออกไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โครงการ 3 ล้าน 3 ปีฯ และความยินดีเข้าร่วมโครงการ พบว่า ตัวอย่าง อสม.ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.7 ($n = 2,940$) รับรู้โครงการฯ และเมื่อรับรู้แล้วส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.1 ($n = 2,696$) ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ โดยมีช่วง CI ร้อยละ 95 อยู่ระหว่าง 93.3 – 95.0 และมีเพียงร้อยละ 5.9 ($n = 168$) ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างร้อยละ 15.3 ($n = 530$) ไม่รับรู้โครงการฯ และเมื่อไม่รับรู้โครงการฯนี้ สัดส่วนของผู้ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ อยู่ที่ร้อยละ 58.4 ($n = 303$) โดยมีช่วง CI ร้อยละ 95 อยู่ระหว่าง 54.1 – 62.6 ร้อยละ 41.6 ($n = 216$) ที่ไม่ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ

ที่น่าสนใจคือ ความเชื่อมโยงระหว่าง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของตัวอย่าง อสม. กับความยินดีเข้าร่วมโครงการฯ จำแนกตามเพศ พบประเด็นสำคัญคือ ตัวอย่าง อสม.ชายที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้วมีอยู่ร้อยละ 10.8 ($n = 142$) ในขณะที่หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.7 ($n = 16$) แต่ตัวอย่าง อสม. ที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำแต่เลิกสูบแล้วกลุ่มนี้ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.9 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งแตกต่างไปจากตัวอย่าง อสม. ชาย ที่ยังคงสูบบุหรี่เป็นประจำร้อยละ 6.1 ($n = 80$) ในขณะที่หญิง มีอยู่ร้อยละ 0.6 ($n = 44$) โดยตัวอย่างที่สูบบุหรี่ประจำทุกวันในปัจจุบันนี้ร้อยละ 76.1 ยินดีเข้าร่วมโครงการฯ

อย่างไรก็ตาม ที่น่าพิจารณาคือ ผลสำรวจยังพบอีกว่า ตัวอย่าง อสม. จำนวนมากหรือร้อยละ 45.2 ($n = 1,599$) ยังไม่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ แต่ประมาณ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 33.0 ($n = 1,170$) สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จอยู่ระหว่าง 1 – 10 ราย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.5 รายต่อ 1 อสม.

เมื่อพิจารณาผลสำรวจในประเด็นสำคัญที่สอบถาม ตัวอย่าง “หมออนามัย” รพ.สต. พบว่า ส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 98.6 ($n = 983$) รู้จักโครงการฯ และเมื่อจำแนกตามเพศ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง กลุ่มตัวอย่างชายและหญิงที่รู้จักโครงการฯ ในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติต่อโครงการที่ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.0 ($n = 995$) เห็นด้วยกับโครงการฯ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวอย่างหมออนามัยประจำ รพ.สต.ที่เป็นชายและหญิง ที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง คือ ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต.ชาย ร้อยละ 71.4 ($n = 160$) ในขณะที่ตัวอย่างหมออนามัย รพ.สต.หญิง ร้อยละ 79.7 ($n = 240$) ที่สามารถชวนคนเลิกสูบบุหรี่ได้ด้วยหมออนามัยเอง โดยค่าเฉลี่ยจำนวนคนที่เลิกได้สำเร็จด้วยกลุ่มหมออนามัยหญิงอยู่ที่ 6.6 คน และชายอยู่ที่ 5.2 คน

ที่น่าสนใจคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยได้ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่เข้าร่วมโครงการฯ โดยผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 95.8 ($n = 939$) ทำงานร่วมกับ อสม. ชวนคนสูบบุหรี่

เข้าร่วมโครงการฯ และในการทำงานร่วมกับ อสม. ชักชวนคนเลิกสูบบุหรี่สำเร็จมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14.6 คน ในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยชาย และร้อยละ 11.9 คนในกลุ่มตัวอย่างหมออนามัยหญิง โดยเป็นค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบด้วย t-test

ที่น่าเป็นห่วงคือ ผลสำรวจพบว่า ยังคงมีหมออนามัย รพ.สต. ที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันอยู่ร้อยละ 6.3 (n = 25) เป็นชาย ในขณะที่ไม่พบหมออนามัย รพ.สต. ที่เป็นหญิงและสูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันในการสำรวจครั้งนี้ เช่นเดียวกับกลุ่มที่สูบปัจจุบันนี้แต่ไม่สูบทุกวัน ซึ่งผลสำรวจพบว่า เป็นชายร้อยละ 4.5 (n = 18) แต่ไม่พบในกลุ่มผู้หญิงในการสำรวจครั้งนี้เช่นกัน

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย

1. ดร. นพดล กรรณิกา

หัวหน้าโครงการวิจัย

2. นายกิตติศักดิ์ ปัญจชัย

นักวิจัยและผู้ช่วยหัวหน้าโครงการวิจัย

ภาคผนวก

สำนักวิจัย SUPER POLL ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อ โครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน”

แบบสัมภาษณ์ของ หมออนามัย

นิยาม/คำจำกัดความเบื้องต้น

- ยาสูบ/ยาเส้น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีควันและไม่มีควัน โดยผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีควัน ได้แก่ บุหรี่ที่ผลิตจากโรงงาน บุหรี่มวนเอง ซิการ์ ไปป์ ยาสูบที่สูบผ่านน้ำ เช่น บาราเก้/สุกก้า/ซิชา และบุหรี่ไฟฟ้า/บาราเก้ไฟฟ้า แบบแท่ง
- ผลิตภัณฑ์ยาสูบแบบไร้ควัน ได้แก่ ยาจุน(อม/จุกปาก), ยานัตถ์ และหมากพุลที่มียาเส้น
- การใช้ยาสูบ/ยาเส้น หมายถึง การสูบ อม จุก หรือเคี้ยวผลิตภัณฑ์ยาสูบทุกประเภท

1. ปัจจุบัน ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นหรือไม่

- [] 1.ไม่ใช้และไม่เคยใช้ *ข้ามไปข้อ 7* [] 2.ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ [] 3.ไม่ใช้ แต่เคยใช้มานาน ๆ ครั้ง
[] 4.ใช้เป็นประจำทุกวัน [] 5.ใช้ไม่ทุกวัน ครั้ง/วัน หรือ ครั้ง/เดือน

2. ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นจนติด เมื่อท่านอายุปี

3. ท่านเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้นมาแล้วนานเท่าใด

- [] น้อยกว่า 6 เดือน [] ตั้งแต่ 6-12 เดือน [] มากกว่า 12 เดือน

4. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้น มากกว่า 10 มวนต่อวัน ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ มวน/ครั้งต่อวัน [] 2.ไม่ใช่ มวน/ครั้งต่อวัน

5. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ [] 2.ไม่ใช่

6. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ ครั้ง [] 2.ไม่ใช่

7. การพยายามเลิกบุหรี่ เกี่ยวเนื่องจาก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน” หรือไม่

- [] 1. เกี่ยวเนื่อง [] 2. ไม่เกี่ยวเนื่อง

8. ท่านเคยได้ยินหรือรู้จัก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน” หรือไม่

- [] 1.เคยได้ยิน/รู้จัก รู้จากแหล่งใด [] 2.ไม่เคยได้ยิน/ไม่รู้จัก

9. ถามทั้งคนเคยและไม่เคยได้ยิน เมื่อมีโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านยินดีเข้าร่วมการดำเนินโครงการนี้หรือไม่

- [] 1. ยินดีเข้าร่วม [] 2. ไม่ยินดีเข้าร่วม เพราะ

10. เฉพาะคนที่เคยได้ยินหรือรู้จักโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านเคยชวนคนสูบบุหรี่เข้ามาร่วมโครงการเพื่อเลิกบุหรี่หรือไม่

- [] 1.เคย ระบุ คน [] 2.ไม่เคย

11. หากเคยชวนคนเลิกสูบบุหรี่ภายใต้โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านชวนเลิกสำเร็จไปแล้วจำนวนกี่คน
.....คน

12. ท่านได้ชี้แจงแนะนำโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย และ/หรือสนับสนุนให้ อสม.ร่วมชวนคนเลิกสูบบุหรี่ภาคใต้
โครงการนี้หรือไม่

- [] 1. ชี้แจงแนะนำ หรือสนับสนุนอย่างมาก [] 2. ชี้แจงแนะนำ แต่ไม่ได้สนับสนุน
[] 3. ยังไม่ชี้แจงแนะนำ แต่สนับสนุน [] 4. ไม่ชี้แจงแนะนำ และ/หรือไม่สนับสนุน

13. หากท่านได้แนะนำหรือสนับสนุน ท่านมี อสม.ที่เข้าร่วมดำเนินโครงการฯ จำนวนกี่คน..... คน

14. อสม. ที่ร่วมทำงานกับท่าน ได้เชิญชวนคนสูบบุหรี่มาเข้าโครงการฯ เพื่อเลิกบุหรี่หรือไม่

- [] 1.เชิญชวนคนสูบบุหรี่ จำนวน..... คน [] 2.ไม่เชิญชวน

15. จากคนสูบบุหรี่ อสม. เชิญชวนเลิกบุหรี่ภายใต้โครงการฯ อสม.สามารถชวนเลิกบุหรี่ได้สำเร็จไปแล้วจำนวนกี่คน
..... คน (ไม่นับรวมจำนวนคนเลิกบุหรี่ที่ท่านชวนเลิกสูบบุหรี่ด้วยตนเอง)

16. ท่านคิดว่า โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย ดำเนินการไปได้ด้วยดีหรือไม่

- [] 1. ดำเนินการไปได้ด้วยดี เพราะ
- [] 2. ดำเนินการได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะ
- [] 3. ดำเนินการได้ไม่ดีเลย เพราะ

17. เพื่อให้โครงการ 3 ล้าน 3 ปี มีความเป็นไปได้ในความสำเร็จ ท่านมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอย่างไร

- 1).....
- 2).....
- 3).....

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.เพศ [] 1.ชาย [] 2.หญิง 2. อายุ.....ปี 3. ระดับการศึกษาสูงสุดที่จบ คือ
4. ตำแหน่งใน รพ.สต. คือ 5. ทำงานใน รพ.สต.มานานกี่ปี ปี
- 6.รายได้ส่วนตัวต่อเดือน..... บาท

ชื่อพนักงานเก็บข้อมูลรหัสพื้นที่.....อัตราการตอบ.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

สำนักวิจัย SUPER POLL ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การรับรู้ ความตระหนัก
ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ต่อโครงการ “3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน

แบบสัมภาษณ์ อสม.

นิยาม/คำจำกัดความเบื้องต้น

- ยาสูบ/ยาเส้น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ยาสูบ หมายถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีควันและไม่มีควัน โดยผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีควัน ได้แก่ บุหรี่ที่ผลิตจากโรงงาน บุหรี่มวนเอง ซิการ์ ไปป์ ยาสูบที่สูบผ่านน้ำ เช่น บารากู/สุกก้า/ซิชา และบุหรี่ไฟฟ้า/บารากูไฟฟ้า แบบแท่ง
- ผลิตภัณฑ์ยาสูบแบบไร้ควัน ได้แก่ ยาฉุน(อม/จุกปาก), ยานัตถุ์ และหมากพุลที่มียาเส้น
- การใช้ยาสูบ/ยาเส้น หมายถึง การสูบ อม จุก หรือเคี้ยวผลิตภัณฑ์ยาสูบทุกประเภท

1. ปัจจุบัน ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นหรือไม่

- [] 1.ไม่ใช้และไม่เคยใช้ *ข้ามไปข้อ 7* [] 2.ไม่ใช้ แต่เคยใช้เป็นประจำ [] 3.ไม่ใช้ แต่เคยใช้นาน ๆ ครั้ง
[] 4.ใช้เป็นประจำทุกวัน [] 5.ใช้ไม่ทุกวัน ครั้ง/วัน หรือ ครั้ง/เดือน

2. ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นจนติด เมื่อท่านอายุปี

3. ท่านเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้นมาแล้วนานเท่าใด

- [] น้อยกว่า 6 เดือน [] ตั้งแต่ 6-12 เดือน [] มากกว่า 12 เดือน

4. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นมากกว่า 10 มวนต่อวัน ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ มวน/ครั้งต่อวัน [] 2.ไม่ใช้ มวน/ครั้งต่อวัน

5. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านใช้ยาสูบ/ยาเส้นครั้งแรกของวัน ภายใน 30 นาทีหลังตื่นนอนตอนเช้า ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ [] 2.ไม่ใช้

6. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ลงมือพยายามเลิกใช้ยาสูบ/ยาเส้น ใช่หรือไม่

- [] 1.ใช่ [] 2.ไม่ใช้

7. การพยายามเลิกบุหรี่ เกี่ยวเนื่องจาก “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย เทิดไท้องค์ราชัน” หรือไม่

- [] 1.เกี่ยวเนื่อง [] 2.ไม่เกี่ยวเนื่อง

8. ท่านเคยได้ยินหรือรู้จัก โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทยหรือไม่

- [] 1.เคยได้ยิน/รู้จัก รู้จากแหล่งใด [] 2.ไม่เคยได้ยิน/ไม่รู้จัก

9. ถามทั้งคนเคยและไม่เคยได้ยิน เมื่อมีโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านยินดีเข้าร่วมการดำเนินโครงการนี้หรือไม่

- [] 1.ยินดีเข้าร่วม [] 2.ไม่ยินดีเข้าร่วม เพราะ

10. เฉพาะคนที่เคยได้ยินหรือรู้จักโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านเคยชวนคนสูบบุหรี่เข้ามาร่วมโครงการเพื่อเลิกบุหรี่หรือไม่

- [] 1.เคย ระบุ คน [] 2.ไม่เคย

11. หากเคยชวนคนเลิกสูบบุหรี่ภายใต้โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทัวไทย ท่านชวนเลิกสำเร็จไปแล้วจำนวนกี่คนคน

12. หากท่านได้ยื่นหรือรู้จักโครงการ หมออนามัยที่ท่านทำงานด้วย มาแนะนำและ/หรือสนับสนุนการดำเนินตามโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน หรือไม่

1. แนะนำ และ/หรือสนับสนุนมาก 2.แนะนำและ/หรือสนับสนุนพอสมควร
 3. แนะนำและ/หรือสนับสนุนค่อนข้างน้อย 4.ไม่แนะนำและ/หรือไม่สนับสนุนอะไรเลย

13. บทบาทของท่านภายใต้โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย (ตอบได้หลายข้อ)

- 1.เชิญชวนและแนะนำเพื่อน อสม.ให้เข้าร่วม 2. ค้นหาคนสูบและชักชวนเข้าร่วมโครงการ
 3.เก็บรวบรวมข้อมูลให้หมออนามัย 4. ติดตามคนสมัครเข้าร่วมว่าเลิกได้หรือไม่
 5.คีย์ข้อมูลเข้าในเว็บไซต์

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.เพศ 1.ชาย 2.หญิง 2. อายุ.....ปี 3. ระดับการศึกษาสูงสุด คือ
4.อาชีพประจำของคุณที่มีรายได้หลัก คือ 5.รายได้ส่วนตัวต่อเดือน..... บาท
6. ท่านทำหน้าที่เป็น อสม. มาเป็นเวลานานกี่ปี ปี
7. ในครอบครัวของ อสม. เองมีคนสูบยาสูบ/ยาเส้นกี่คน คน

ชื่อพนักงานเก็บข้อมูล รหัสพื้นที่.....อัตราการตอบ.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม